

for Hovedstationen, den hele foreslaaede Fortsættelse af Havnebanen vil komme til at koste. Der er flere andre Punkter, som ogsaa ere bragte paa Dmtale, som skulde erhverves, hvis hele dette Foretagende skulde kunne tænkes at have en nogenlunde tidsvarende Udvikling, og ved tidsvarende forstaar jeg selvfølgelig en Ordning, som selv med de bedste Udgifter for Kjøbenhavns Udvikling vil holde sig for en længere Tid. De 5,730,000 Kr. ville altsaa, efter hvad jeg her har udviklet, kunne ventes forøgede meget betydelig til de Dele af den hele store Plan, som vil ligge for, og som her paa-tænkes paabegyndt. De øvrige Udgifter til de fortsættende Arbejder forcligge der ikke Oplysninger om, saa lidt som, hvilke Beløb de endnu større antydede Expropriations-summer ville andrage. Vil Ministeren kunne forsikke — det vil sige med den Vished naturligtvis, som en nøiere Undersøgelse og Gjennemtænkning af de Spørgsmaal be-grunder — at hele dette Værk, som saaledes skal paabegyndes, ikke vil andrage mindst 20 Millioner? Vi ere jo oppe ved ca. 11—12 Millioner efter Kommissionens Forslag uden Expropriationen, men Enhver veed, at den Slags Foretagender faar man aldrig udar-bejdede saaledes i deres nødvendige Details med Tilbehør og Alt og med rundelige Sum-mer til alle uforudsete Tilfælde. Der kommer i Aaringer efter, at saadanne Foretagender ere bevilgede gennemførte, Tillægsudgifter af de mest forskellige Arter, som blive at føie der-til. Jeg er ikke overbevist om, at Noget vil kunne sige, at det, der her foreslaas, vil koste under de 20 Millioner, det vil altsaa sige den hele Foranstaltning — hvoraf her foreslaas Begyndelsen — naar den skal omhyggelig udvikles og gennemføres. Jeg skal ikke blegne selv ved de 20 Millioner. Jeg mener, at Spørgsmaalet jo ikke er saa meget om, hvilke Beløb der skal udredes til Udvikling af vore Kommunikationsmidler til Gavn for Landet i sin Almindelighed, som Spørgsmaalet er, om de Penge faae en gavnlig Anvendelse, en Anvendelse, som svarer til de uhyre Summer. Derom fore-ligger der ikke for mig tilstrækkelige Oplys-ninger i, hvad der foreligger, og jeg tror, at der vil gaa Tider hen, og ialtfald, at der skal komme meget forandrede Forhold, inden man vil være istand til paa de Opgaver at offre Summer selv af en langt større Begræns-ning, end de Beløb udgjøre, som udtræves til det, her foreslaas paabegyndt. — Dette For-slag er tværtimod — jeg maa resumere i Kort-hed Behandlingen i Rigsdagen, indtil det nu foreligger her — kommet til os med en stærk Opfordring til ikke at sluge Kamelen

raa, men derimod noie at undersøge de for-skjellige Positioner, inden vi give os til at stemme for dette Forslag. En saadan Op-fordring glædede mig meget, og uagtet jeg vil sige, at den ikke havde været absolut nød-vendig, fordi Folkethinget jo ikke pleier saa-ledes lige stærk at løbe paa en Masse Millioner, ligger der dog deri en Amerk-nelse af, at dette Forslag trænger til nær-mere Undersøgelse, og i det Hele indeholder det en Opmuntring til en varlig og forsigtig Behandling af Sagen. Flertallet i det andet Thing er, forsaavidt man skal dømmе ef-ter Betænkningens Præmisses, gaaet ind paa Forslaget med den af mig antydede Foran-bring, men der er dog adskillige Vendinger, som en tilbageholdende Stilling til Sagen kan tage til Indtægt, ogsaa fra Flertallets Side. Det være mig tilladt at nævne nogle enkelte Sætninger i Flertallets Fremstilling, idet jeg gaar ud fra, at Landstinget væ-sentlig har vedtaget disse Flertallets Wen-dringsforslag. Det hedder: „Vistnok vilde det i og for sig have været ønskeligt, om Planerne til de omfattende og for Samfær-delsforholdene betydningsfulde Jernbanean-læg, som ifølge dette Lovforslag agtes ud-førte ved Kjøbenhavn, i deres Helhed havde foreligget saaledes udarbejdede, at man fuldstændigt havde kunnet overse deres Omfang og Bestaffenhed samt Stør-relsen af de med deres Udførelse forbundne Udgifter.“ Deri ligger en Indrømmelse fra Flertallets Side, som jeg finder meget fornuftig, og som jeg tager til Indtægt. Man trøster sig med — en Trøst, som jeg ikke kan lade passere — at man siger: „End-skjøndt den paatænkte Station ved Øster-bro først vil faae sin fulde Betydning, naar den i det nærmest tilstødende Bykvarter i stærk Gang værende Bebyggelse udvikles vi-dere, og navnlig saafremt enten Citadeltær-rainet ialtfald tildels overgaar til Bebyggelse, eller større Havneanlæg skulde blive udførte Syd for Kalkbrønderierne,“ o. s. v. Dette „Endskjøndt“ er virkelig ogsaa en væsentlig Indrømmelse til den forsigtige Holdning, som jeg for mit Vedkommende maa tage til det Spørgsmaal paa dets nuværende Standpunkt. Endvidere siger man: „Vi maa vistnok be-klage, at det ikke har været muligt at fjerne de Betæneligheder, som fra Krigsministeriets Side have stillet sig iveien for Anlægget af Stationen paa det af Banegaards-Kommis-sionen foreslaaede Sted paa Kastellet's Glacis, hvor den vilde ligge bekvemt for Befolkning.“ Denne Beklagelse tror jeg deles af videre Kredse end af Flertallet i Landsting-et, og den indeholder en tredje Grund til den Forsigtighed, hvortil vi ere opfordrede